

Rim, 14. lipnja 2024.

Sastanak partnerskih fondacija za prikupljanje sredstava OFM 2024

- Generalno tajništvo franjevačkih misija
- Franziskaner Helfen
- Zaklada OFM Fraternitas
- Generalna kurija OFM

“Naš samostan je cijeli svijet”

Draga braćo, sestre, prijateljice i prijatelji,

Upućujem vam svoje bratske pozdrave u povodu ove VI. Partnerske konferencije OFM i zahvaljujem vam za vaš angažman u prikupljanju sredstava za potporu projektima OFM, raširenih po svim rubnim dijelovima Reda, koji je danas prisutan u 120 zemalja.

UVOD

Teritorijalna raširenost naše prisutnosti dobro ilustrira temu koju sam izabrao za svoj govor, podsjećajući na izraz koji se pripisuje svetom Franji. Prema predaji, s vrha brda on je pokazao sav prostor uokolo kao *samostan* prvih fratara¹. (1) Vizija je to vlastitog poziva, jasno otvorena i dinamična, koja svjedoči o potpunosti evanđeoske karizmi, koja se otvara prema svijetu.

Naš brat Franjo izabrao je hodočasnički i prosjački evanđeoski život, u kojem je **susret** stavio ispred samotne kontemplacije, **služenje** ispred nastave u učionici, **slušanje** prije propovijedanja u hramu. Franjo je želio pokazati prvenstvo *sinovi nebeskog Oca* (vidi 1PVj 1,7) i stoga braće Isusa Krista i malenih među svim stvorenjima. Ova braća nisu na usluzi sebi, nego konkretnim ljudima koje susrećemo na našem putu. Izbor, ovaj, koji se odvija u svjetlu izbora Isusa, *Sina Božjega koji je samoga sebe načinio našim putem* (OporKl 5), koji je zajedno s učenicima, zvanim „braća“, hodao ulicama i prelazio granice sela, da izađe u susret svima. Preferirao je patnike i malovjernike, da navijesti prisutnost kraljevstva Božjega i osigura da se dar spasenja Evanđelja proširi svijetom. Stoga je, gledajući u Krista, Franjo utemeljio stil i model za naš zajednički put.

Na taj je način postao, i još uvijek je za nas njegove sljedbenike, stručnjak Duha, sposoban **razmatrati i hvaliti** Svemogućeg u svim njegovim stvorenjima; Učitelj života, sposoban

---

¹ Sacrum commercium Sancti Francisci cum domina Paupertate n.63. (Savez sv. Franje s Gospođom Siromaštvom, br.63)

obučavati i odgajati generacije muškaraca i žena dobre volje na putu prema miru; **navjestitelj Evandjelja**, koji *svima daje do znanja da nema nikoga svemogućeg osim Njega* (LOrd 9) i svima navješćuje „Gospodin vam dao mir!“ (Opor 23), sjeme autentičnog bratstva otvorenog svima.

Ukratko, njegov način **susretanja, služenja i slušanja** odgovara putu **malenosti**, na kojem je moguće prepoznati primat Stvoritelja nad svim njegovim stvorenjima, koja se prepoznaju kao obilježena Njegovim otiskom i stoga međusobno povezana **u bratskoj vezi**. Taj je stav bio razlog zašto je sveti Franjo osjećao ljubav i obiteljski odnos prema svakoj osobi i svakom stvorenju, koje je stoga jednostavno nazivao „bratom“ ili „sestrom“. Naš svetac nam je predao način ulaska u odnos jednih s drugima i sa svim stvorenim koji otkriva našu zajedničku pripadnost Bogu Ocu i, posljedično, našu odgovornost prema stvarnosti u kojoj živimo, koju nam je dao. Papa Franjo nas u tom smislu u *Laudato si'* podsjeća na važnost „njegovanja zajedničkog identiteta“, brige za „svijet i kvalitetu života najsiromašnijih, s osjećajem solidarnosti koja je u isto vrijeme svijest o življenju u zajedničkom domu koji nam je Bog povjerio“ (LS 232).

Biti djeca, braća i manji stoga je glavni put živog duhovnog iskustva svetog Franje, koje treba paziti i osnaživati poput kvasca u nama, kako bi ta dinamika uvijek iznova rasla i sazrijevala. Otuda vrijednost neprestanog njegovanja našeg univerzalnog osjećaja obitelji, djece istog nebeskog Oca koji nas poziva da primimo i uzvratimo dar njegove ljubavi kao braća.

TEMA: RAD PARTNERA, OBLIK BRATSTVA I MALENOST

Prigoda našeg susreta ovdje u Rimu povoljan je trenutak za razlučivanje kako to franjevačko nadahnuće djeluje danas kroz vaš rad i vašu službu u potpori brojnih potreba i hitnih slučajeva, koje prihvaćate u obliku **projekata** i koje podupirete **prikupljanjem sredstava**.

Možemo potvrditi da vaš strpljivi i skrupulozni rad (u prikupljanju zahtjeva, u brizi o njihovoj prezentaciji u obliku projekata, u planiranju prikupljanja sredstava, u pažljivom izvođenju projektnog ciklusa od prihvaćanja do verifikacije, u održavanju odnosa s donatorima uz pozivanje na zahvalu i izvješćivanje, u upravljanju administrativnim i uredskim poslovima, uz poštivanje brojnih pravila koja se danas zahtijevaju) danas predstavlja jedan od mnogih oblika da budete *stvorenja/djeca, braća i maleni?*

Neka razmatranja mogu nam dati odgovor.

1) **Na svojim putovanjima prigodom bratskih posjeta** u preko 60 entiteta i brojnih drugih franjevačkih zajednica u svijetu, mogao sam čuti glasan vapaj mnogih ljudi koji nalaze olakšanje i nadu u našim strukturama i u našim crkvama. Kada su naša braća uistinu u službi najmanjih i uče živjeti među njima, novost kršćanskog bratstva dobiva oblik, koji daje glas Gospodinovoj riječi: „Dođite k meni svi koji ste umorni i potlačeni, i Ja ću vas okrijepiti (Mt 11,28)“.

Upravo na mnogim od ovih mjesta imao sam milost promatrati učinkovitost vašeg djelovanja, kroz male i velike projekte koje ste podržali i koji su omogućili našoj braći da se *susreću, slušaju i odgovore* na vapaj i patnju mnoge naše braće i sestara. Zahvaljujući vama i svim vašim suradnicima, naše franjevačko milosrđe može poprimiti konkretan oblik!

Međutim, također moramo reći da se čini da se ovaj vapaj tragično povećava i širi sve više i više, kao što sam otkrio tijekom posjeta mjestima koja su bila pritisnuta ratom, poput Ukrajine, Svete Zemlje, Južnog Sudana i Kivua u Demokratskoj Republici Kongo, koji mi je posebno na pameti.

Stoga, tijekom svojih putovanja, i sam prikupljam zahtjeve i projekte koje vam s vremena na vrijeme predstavljam. Prepoznajem vas kao suradnike u skromnoj želji da malo nade i mira zasjaju u svijetu, pomažući poduprijeti temelje za pravednije i bratskije društvo. Vaš rad povećava i jača veliki projekt univerzalnog bratstva kojem svi pripadamo. Prema deklaracijama sadržanim u Dokumentu iz Abu Dhabija², zapravo je uzajamna predanost subjekata nužna u izgradnji kulture utemeljene na priznavanju dostojanstva svakog života i na vrijednostima dobra i mira, u obrani potlačenih i najmanjih. Nakana cijele Crkve je *ujedinjenje i zajednički rad* na izražavanju prvotnog poziva na ljudsko bratstvo, čuvanje stvorenog i podupiranje svakog čovjeka, osobito najpotrebitijih i najsiromašnijih.

2) U dijalogu s današnjim svijetom svi se susrećemo s poteškoćama u prenošenju nove, učinkovite, razumljive, i zanimljive poruke.

U svojim počecima kršćani su do te mjere živjeli bratsko zajedništvo - kako svjedoče Djela apostolska (Dj 2,44; 4,32) - da je ono predstavljalo rječit i privlačan znak jedinstva i ljubavi³. Ljudi su ostajali zadivljeni načinom života i suživota kršćana, tako ujedinjenih u ljubavi, dostupnih u međusobnom darivanju i praštanju, tako solidarni u milosrđu i međusobnom pomaganju, u dijeljenju radosti, patnji i životnih iskustava⁴.

Danas, vaše djelovanje u uključivanju donatora u dobre svrhe, održavanje odnosa s njima, govor s njima univerzalnim jezikom dara i milosrđa - koji održava visoku ljudsku vrijednost naših intervencija - odražava značajke kršćanske i franjevačke misije da bi postati bliski ljudima dodirujući njihova srca, dijeleći dobro, podržavajući potrebne, onako kako su to činili

---

² Dokument o ljudskom bratstvu za svjetski mir i zajednički suživot, 4. veljače 2019., u <http://w2.vatican.va/content/francesco/it/events/event.dir.html/content/vaticanevents/it/2019/2/4/fratellanza-umana.html>

³ U Djelima 2,42 i 4,32 jedan od ciljeva je koinonía kako bi se izgradilo Božje kraljevstvo, prvi kršćani su pronašli sreću i čast, stavljajući bratstvo ispred osobnih interesa, tj. „odnosnih“ ispred materijalnih dobara.

⁴ *Usp.* Govor pape Franje sudionicima Generalnog kapitula Reda manje braće, 26. svibnja 2015.

prvi učenici Gospodinovi i kako je Franjo Asiški želio iskusiti na početku svog obraćenja, a potom i tijekom svog kratkog ovozemaljskog postojanja.

3) Zajedno u vašim aktivnostima sudjeluju fratri i laici: ova nam značajka ukazuje na važnost prepoznavanja, unutar našeg poslanja, vrijednosti dijeljenja zadataka u suodgovornosti, otvaranja za sudjelovanje u različitim područjima rada i stručne kompetencije. To zahtijeva razvijanje mirne svijesti da današnja objava također prolazi kroz sposobnost djelovanja unutar struktura reguliranih građanskim pravom, s ulogama koje zahtijevaju preciznu pripremu, kao i ispravnu laičku viziju organizacije, s tempom rada drugačijim od onoga na koji smo navikli mi fratri. Vaš doprinos, stoga, poziva na našu sposobnost kao braće da djelujemo u visoko profesionaliziranim kontekstima, a da pritom ne iznevjerimo naš poseban doprinos pojačanja franjevačke poruke kroz nova područja digitalne komunikacije i komercijalne promocije, predlažući neprofitnu potporu za mnoge franjevačke projekte.

4) U mojim posjetima kućama za formaciju Reda, kojima sam prisustvovao najprije kao generalni tajnik Reda za odgoj i studij (2003.-2009.), a sada kao generalni ministar, mogao sam vidjeti koliko je vaša podrška ključna za potpuno funkcioniranje aktivnosti i za ekonomsku održivost cjelokupnog procesa početne formacije braće. Konkretno, vaša podrška stipendijama u korist entiteta Reda koji imaju mnogo zvanja, ali manje ekonomskih sredstava, za nas je znak stvarne mogućnosti da svima, u bilo kojem dijelu Reda, pružimo iste mogućnosti za pristup najvišim akademskim stupnjevima.

Susrećem mlade fratre koji su vrlo spremni i željni učenja, treba ih podržati.

U kontekstu stručne izobrazbe, mnogi entiteti Reda shvaćaju važnost pripreme braće za suradnju s profesionalcima laicima na području novih granica znanja i zanimanja. Nova generacija braće mora pronaći prostor i sposobnost u autoritativnom upravljanju procesima planiranja i razvoja aktivnosti. Kao što ne smije nedostajati braće sposobnih za rad na području prikupljanja sredstava kako bi bili prisutni i međusobno sudjelovali tamo gdje davanje i zahvalnost postaju mjesto susreta u koje se prenosi franjevačka poruka evanđeoske ljubavi. Jesmo li mi (mi fratri) doista spremni korektno komunicirati s neprofitnim svijetom koji ima svoja pravila i koji često zanemarujemo zbog nedostatka pripreme i znanja?

5) U vođenju pojedinačnih projekata vidim važnost uspostavljanja korektnih odnosa između korisnika (fratara), donatora i filantropskih posrednika (vas samih). Cijeli ovaj ciklus rada dobro predstavlja životni i organski model kako u Redu postoji mogućnost ostvarenja nekih ključnih vrijednosti našeg života. Te vrijednosti izražavamo u kategorijama raznih projekata (izgradnja odgojih kuća, socijalnih i zdravstvenih ustanova, stipendija, hitnih slučajeva, akademskih centara), ali prije svega u svjedočanstvu mnogih naših fratara, koji, možda, nisu

uvijek sposobni držati se „pravila igre“, ali koji daju sve od sebe, u često ekstremnim i iscrpljujućim situacijama.

Svojim preciznim radom dovodite u vezu *dar* same braće koji svoj život posvećuju karitativnoj službi i *dar* dobročinitelja koji prepoznaju vrijednost ovih projekata i u njima znaju prepoznati pravi projekt koji je izbor evanđeoskog života, uzorno ostvaren u Franji Asiškom.

Iz dosadašnjih razmatranja čini se da je odgovor na pitanje predstavlja li vaš rad jedan od mnogih oblika bratstva i malenosti danas izrazito pozitivan.

ZAKLJUČCI

U ovom vremenu cijela Crkva propituje važnost **sinodalnog puta** kao instrumenta jedinstva i sudjelovanja u zajedničkom hodu slušanja i razlučivanja znakova vremena. Po mom mišljenju, i vaše je služenje izraz te dimenzije našeg crkvenog identiteta. Vaša sposobnost da prenesete franjevačke vrijednosti kroz projekte i vaša sposobnost da uključite organizacije i ljude u privrženost mnogim dobrim ciljevima koje predlažete postaju izraz ovog sudjelovanja koje stvara bratstvo, koje promiče mogućnosti za cjeloviti ljudski razvoj i koje jača društvene strukture pravde i mira. Tako idemo putem obilježenim dobrim djelima, koju iz dana u dan znate graditi kroz gustu mrežu filantropskog posredovanja, ali i kroz različite profesionalne vještine koje usavršavate na polju uvijek novih komunikacijskih granica.

Kroz **sinodalni izbor dara**, bratskije i čovječnije gospodarstvo nalazi prostor i stvarnost, stavljenu u službu društvenog napretka koji uključuje sve narode, ne ostavljajući nikoga iza sebe. Vjerujem da je na ovoj razini Vaš najveći doprinos.

Djelatnost ove nove mreže, koja raste u korist projekata Reda, potencijalno ima nova proširenja u nekim centrima za prikupljanje sredstava koji se nalaze u različitim entitetima Reda. U tom smislu u potpunosti podržavam inicijativu OFM Partners da se 2025. sazove prva **OFM Fundraising konferencija**, na kojoj ću, ako Bog da, osobno sudjelovati.

Nadam se da ćemo tom prigodom moći započeti nove suradnje, ojačati zajedničku viziju i bolje procijeniti utjecaj naših karitativnih i dobrotvornih aktivnosti na raznim područjima svijeta. Isto tako, nadam se da će se 2026. godine, kada je Osamstota obljetnica smrti našeg Utemeljitelja, stvoriti prilika za susrete i studije u kojima će izroniti motiv i najdublji smisao naše dobrotvorne aktivnosti. Sveti je Franjo učinio prosjačenje oblikom odgovora na evanđeoske potrebe siromašnoga života i konkretnom pomoći drugima, u skladu s praksom prvih kršćanskih zajednica. Stoga bi bilo korisno dodatno istražiti prijelaz koji se dogodio na povijesnoj, društvenoj i teološkoj razini **od tradicije prosjačenja do perspektiva današnjeg prikupljanja sredstava**.

ORDO FRATRUM MINORUM

MINISTER GENERALIS

Curia Generale dei Frati Minori (OFM) Via S. Maria Mediatrice 25, 00165 Roma - Italia

Tel. +39.06.684919 - Fax. +39.06.632247 - eMail: mingen@ofm.org

---

Također bih želio da ove inicijative pruže korisne naznake i uvide za formuliranje smjernica djelovanja za braću angažiranu u službi Reda u upravljanju projektima i aktivnostima prikupljanja sredstava; smjernice koje će s vremenom sazrijevati kroz druge inicijative koje će moći pridonijeti oblikovanju ovog novog prostora rada i služenja za nove generacije braće u odgoju.

Na kraju, osobnoj zahvali Vama za dosad učinjeno dodajem zahvalu u ime cijelog Reda upućenu svim darovateljima, koji nas svojom velikodušnošću podsjećaju koliko je veća radost u darivanju nego u primanju jer sve dobro pripada Bogu. Kao što nas je pozivao Franjo Asiški, naša je zajednička obveza uzvratiti Ocu dobrim djelima i dostojnim životom. Naše „ostati“ u ljubavi (usp. Iv 15,9b) navodi nas da ponizno kažemo: *naš samostan je cijeli svijet* i da se susretnemo sa svakom osobom, otvoreni svima koji su na našim putovima!

Hvala vam na pažnji i slušanju.

F. Massimo Fusarelli of

Fra Massimo Fusarelli, OFM
generalni ministar

Prot. 113232/MG-33-2024